

DÂHİLER SINIFI

Pierdomenico Baccalario

Einstein

SINIRSIZ DEHA

Resimleyen: Giuseppe Ferrario

Çeviri: Kemal Atakay

 domingo

Çocukken,

Albert, odanın bir köşesinde, tek kelime etmeden durup dışarıya bakıyordu. Kuzgun siyahı saçları darmadağınktı; bakışları parlak ve dikkatliydi ama dikkati sanki yalnızca kendisinin fark ettiği şeylere yönelikti. Gökte gözle görülmeyen güneş ışını çizgilerini izleyerek ilerleyen göçmen kuşların uçuşunu takip etmeye bayılıyordu. Ya da Tuna Nehri'nin yavaşça ve hep aynı yöne akan dalgalarını seyretmeye. Bir soru sorulduğunda, "Albert, yemeğe geliyor musun?" gibi çok basit bir soru da olsa, söyleneni sanki işitmiyordu. Sonra çok yavaş hareketlerle dönüp az önce ona çok anlaşılmaz bir şey söylenmişcesine, soruyu sorana bakıyordu.

Bu durum, annesi Pauline ile babası Hermann'ı endişelendiriyordu. Oysa kimi zaman Albert, dâhi bir çocuk gibi görünüyordu. Evdeki bütün nesnelere yerini tamına hatırlıyor, yolunu hiç kaybetmiyordu. Aile, sevimli bir Alman şehri olan Ulm'da yaşıyordu: Burası yıllar önce Albrecht Ludwig Berblinger'in, kumaştan bir çift kanatla şehrin surlarından aşağı atladığı –böylece, ilk delta kanadı bulunduğu– yerin ta kendisiydi. Ulm'da öyle pek önemli olaylar olmamıştı. Belki şu ikisi dışında: Albert, beş yaşındayken bir pusula bulmuş ve ibrenin niçin hep kuzeyi gösterdiğini merak etmişti (bunun nedeni, gezegenimizdeki manyetik alandır); bir de, altı yaşındayken

annesi ona bir keman armağan etmişti. Al-

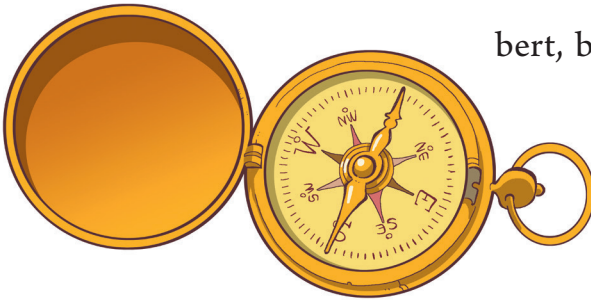
bert, bir daha yanından hiç

ayırmadığı bu kemana,

tüm yaşamı boyunca

ca kendi zevki için

çalmaya devam etti.

Einstein'ların evinde maddi imkânlar sınırlıydı; o yüzden Albert'in babası, biraz para kazanabilmek için bütün ailesini Münih'e taşıyıp orada küçük bir elektrik şirketi açtı. Albert'in gözünde yeni şehir, eskisi ile tıpatıp aynıydı: Durup gözlem yapabileceği pek çok köşe başı, gökte çapraz çizgiler boyunca ilerleyen pek çok göçmen kuş vardı. Ama asıl önemlisi, Münih'te Albert'in eline, neredeyse rastlantı eseri, bir geometri kitabı geçti. Kitabı açtı, sayfalarını karıştırdı: Harika bir kitaptı! Günlerce üçgenler, kareler, paralel doğrular ve yakınsak doğrulardan kendini alamadı. Bunların hepsi, yüzyıllar önce Euklides adında Yunanlı bir bilginin bulduğu şeylerdi.

“Dünyada ne nasıl oluyor, gerçekten anlamışsın, Sa-yın Euklides,” diye mırıldandı.

Ne yazık ki okuldaki dersler bu kadar ilginç değildi.

Çok Kötü Bir Öğrenci

Ah, Münih!

Luitpold Lisesi, katı kuralları olan, disiplinli bir okuldu. Bütün sınıfları beyaza boyalıydı ve koridorları tertemizdi. Kara kuzgunları andıran öğretmenler, çok ama çok ciddiydiler. Albert, “Herhalde bana öğretecekleri tek şey var, o da disiplin!” diye düşünmüştü. Emirlerle uyması, hep “Olur, efendim!” demesi, kitaplardan (hangi kitaplar olduğu önemli değildi) pek çok sayfayı ezberleyip tekrar etmesi gerekiyordu. En iyisi, farklı fikirleri olanın, bunları kendine saklamasıydı. Çünkü Luitpold Lisesi’nde insanlar, on iki yaşındaki çocukların fikirleriyle ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Gene de Albert arada bir deniyordu.

“Evet, Einstein?”

“Öğretmenim, sizce, bir insan ışık hızında yolculuk edebilse çevresinde neler görürdü?”

“Ne saçma soru! Böyle devam edersen hayatta önemli hiçbir şey yapamayacaksın!”

“Peki, önemli şey nedir?”

Öğretmen, sorunun cevabını bilmiyordu.

Reuss dışında, öğretmenlerin hepsi böyleydi: Bir tek o, arada bir çocuklara sorular sorar ve verdikleri yanıtları dinlerdi. Yıllar sonra, Albert artık dünyanın en ünlü biliminsanı haline geldiğinde, Reuss'la bir kez daha buluştular.

“Öğretmenim, beni hatırlıyor musunuz?” diye sordu Albert, dağınık saçlarıyla.

Ve Reuss, dağınık saçlı Albert'i tanıyamadı.

Okulda öğretilen dersler, Albert'i ilgilendirmiyordu. Evde yaşadığı hayat da. Kendini diğer çocuklar gibi hissetmiyordu. Yahudi asıllı bir Alman'dı. Ama ne iyi bir Alman olmak ne de iyi bir Yahudi olmak umurundaydı. Tek isteği... Rahat bırakılmaktı. Annesiyle babasının Münih'teki yoksul Yahudi öğrencileri davet ettikleri pek çok akşam yemeğinden birinde, genç tıp öğrencisi Max Talmey, Albert'in yanına oturdu.

“Canın yemek istemiyor mu?” diye sordu Max.

“Hayır.”

“Dizinin üstündeki ne?”

“Euklides.”

“Güzel mi?”

“Çok güzel.”

Bir sonraki akşam yemeğinde Max ona başlığı epey uzun bir kitap getirdi. Albert’in adını bile okuyamadığı bu kitap, *Naturwissenschaftliche Volksbücher*’in [Popüler Doğa Bilimi Kitapları] ilk cildi.

Albert, kitabı bir haftadan kısa sürede baştan sona okudu. Bunun üzerine Max bir sonraki akşam yemeğinde ona ikinci cildi getirdi. Sonra, üçüncü cildi.

“İşte bunlar ilginç!” diye düşündü Albert. Bu kitaplarda, evrenin yasaları, güçleri, enerjileri vardı. Güneş, gezegenler ve daha neler neler...

Niçin okulda bu kitapları okutmuyorlardı?

Bir gün annesi, “Artık oğlum çok konuşuyor ama ne-

den söz ettiğini anlamıyorum,” diye yakındı.

Önce her ne pahasına olursa olsun Albert’in konuşmasını istemişlerdi; ama şimdi, konuşmaya başlayınca, anlatmak istediği şeylerden yakınıyorlardı! Gerçekten, tam bir sırdı şu insanlar! Hiç anlaşılır değillerdi.

DÂHİLER SINIFI

Serinin Diğer Kitapları

Leonardo da Vinci Zamanın Ötesinde Bir Deha

Daide Morosinotto

Steve Jobs Bilgisayara Can Veren Adam

Pierdomenico Baccalario

Yakında

Marie Curie

Daide Morosinotto

Mozart

Daide Morosinotto

Marco Polo

Guido Sgardoli

Frida Kahlo

Sabina Colloredo

Gandhi

Sarah Rossi

Darwin

Jacopo Olivieri

 domingo

Einstein: Sınırsız Deha
Pierdomenico Baccalarlo

Özgün ismi: Einstein, genio senza confini
© 2016, Edizioni EL S.r.l., Trieste İtalya

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Akcalı Telif Ajansı
aracılığıyla alınmıştır.

Türkçe yayın hakları:
© 2017 Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Sertifika No: 12746
Domingo, Bkz Yayıncılık markasıdır.

Resimleyen: Giuseppe Ferrario
Çeviri: Kemal Atakay
Editör: Algan Sezgintüredi
Sayfa Uyarlama: Bahadır Erşık
Kapak Uyarlama: Betül Güzhan
ISBN: 978 605 198 013 3

Baskı: Eylül 2017

Elma Basım Yayın ve İletişim Hizm. San. Tic. A.Ş.
Halkalı Caddesi No: 164 B-4 Blok 34395
Sefaköy-K.Çekmece İstanbul
Tel: (212) 697 30 30 Sertifika No: 12058

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tümünün veya içeriğinin
herhangi bir bölümünün yayıncının yazılı izni olmadan,
fotokopi yöntemi dahil, elektronik ya da mekanik
herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Şahkulu Mah. Büyük Hendek Cad.
Brot Apt. No: 4 D: 10 Beyoğlu İstanbul
Tel: (212) 245 08 39
e-posta: domingo@domingo.com.tr
www.domingo.com.tr